

REPUBLICA MOLDOVA

PIB-ul s-a ajustat pentru al cincilea trimestru la rând în T2, dar cu un ritm anual în atenuare la 2.2%, conform Biroului Național de Statistică (BNS), după cum se poate nota în primul grafic din partea dreaptă. Astfel, în semestrul I economia a scăzut cu 2.3% an/an, evoluție determinată de declinul investițiilor productive și consumului gospodăriilor populației cu rate anuale de 3.4%, respectiv 5.6%.

Datele BNS indică scăderea prețurilor de consum cu o rată lunară de 0.08% în august, ritmul an/an temperându-se la 9.69%, minimul din octombrie 2021. La opt luni prețurile de consum au urcat cu 17.90% an/an în medie, aspect reflectat în al doilea grafic alăturat. Evoluțiile din piețele internaționale și factorii interni au avut impact pe piața financiară săptămâna trecută.

La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au evoluat divergent: CHIBOR la trei luni în creștere cu 0.2% la 9.46%, iar CHIBOR la șase luni în scădere cu 0.6% la 9.89%.

Pe piața titlurilor de stat ratele de dobândă s-au consolidat: pe scadențele trei luni și șase luni la 3.93%, respectiv 6.87%. Ministerul Finanțelor nu a derulat licitații.

La BNM EUR/MLD s-a apreciat cu 0.6%, la 19.2982, iar USD/MDL a crescut cu 0.3%, la 17.9753, după cum se poate observa în ultimul grafic din partea dreaptă.

INTERNAȚIONAL

La nivelul **Zonei Euro** deteriorarea încrederii investitorilor în septembrie exprimă persistența unui climat investițional dificil pe termen scurt. De altfel, industria a scăzut cu 2.2% an/an în iulie, iar rata locurilor de muncă vacante s-a redus la 3.0% în T2. La a șasea ședință de politică monetară din 2023 Banca Centrală Europeană (BCE) a revizuit scenariul macroeconomic central, a majorat rata de dobândă de referință cu 25 puncte bază la 4.50% (maximul din 2001), dar a semnalat finalul ciclului de normalizare.

În **Rusia** (în primele 15 economii ale lumii) banca centrală a revizuit scenariul macroeconomic central pe termen mediu și a crescut rata de dobândă de referință cu un punct procentual la 13% la a șasea ședință de politică monetară din 2023.

Pe planul economiei **României** investițiile nete au urcat cu 13.5% an/an în T2 și semestrul I, pe fondul implementării programelor Uniunii Europene (rata de absorbție pe cadrul multianual 2014-2020 s-a situat la 82.2% la 1 septembrie, în urcare cu 9.4 puncte procentuale raportat la decembrie). Pe de altă parte, comenzile noi în industria prelucrătoare au decelerat la 2.1% an/an în iulie, dar au crescut cu 5.5% an/an la șapte luni din 2023. Totodată, industria a scăzut cu 6.2% an/an în iulie și cu 5.0% an/an în primele șapte luni. De asemenea, investițiile străine directe s-au redus la 4.25 miliarde EUR în perioada ianuarie – iulie, interval în care deficitul de cont curent s-a ajustat cu 21.8% an/an la 11.9 miliarde EUR. Nu în ultimul rând, dinamica anuală a prețurilor de consum a decelerat la 9.43% în august (cel mai redus nivel din februarie 2022).

Evoluțiile macroeconomice din SUA, China și Zona Euro, știrile privind companiile listate și fluctuațiile cotațiilor internaționale la materii prime au avut impact pe piața financiară mondială în săptămâna 11-15 septembrie. Ratele de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani și indicii bursieri au înregistrat creșteri ușoare, iar cursul mediu al dolarului american a continuat să se aprecieze comparativ cu moneda unică europeană (referința BCE).

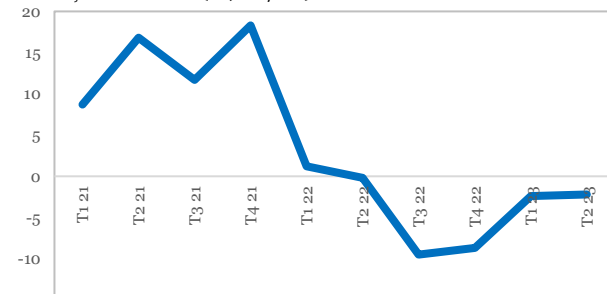
Calendar macroeconomic săptămânal

R. Moldova	19 septembrie	Ședința de politică monetară
Zona Euro	19 septembrie	Cont curent balanța de plăți (Iul)
Zona Euro	19 septembrie	Evoluția prețurilor de consum (Aug)
R. Moldova	20 septembrie	Producția industrială (Iul)
Rusia	20 septembrie	Încrederea consumatorilor (T3)
Rusia	20 septembrie	Prețurile de producător (Aug)
România	20 septembrie	Sectorul de construcții (Iul)
Zona Euro	21 septembrie	Încrederea consumatorilor (Sep)
Zona Euro	22 septembrie	Industria prelucrătoare, ind. PMI (Sep)
Zona Euro	22 septembrie	Sectorul de servicii, ind. PMI (Sep)

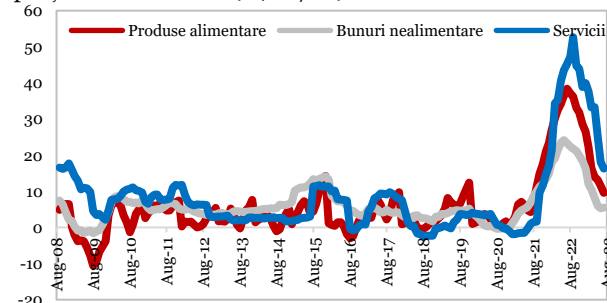
pieța monetară	15-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.46	0.2	(59.6)
CHIBOR (6L)	9.89	(0.6)	(58.4)
EURIBOR (3L)	3.878	2.1	276.5
EURIBOR (6L)	4.055	2.6	152.2
LIBOR (3L)	5.6633	(0.2)	60.6
LIBOR (6L)	5.8941	(0.1)	45.1
pieța de capital	15-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	34,618.2	0.1	12.3
EuroStoxx 50	4,295.1	1.4	22.7
MOEX	3,152.5	0.3	28.9
BET	14,133.3	2.4	20.2
pieța valutară	15-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0657	(0.4)	6.6
EUR/MDL	19.2982	0.6	(0.2)
USD/MDL	17.9753	0.3	(6.9)
RON/MDL	3.8832	0.4	(1.1)
cotații mărfuri	15-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	90.8	3.7	6.7
aur (\$/uncie)	1,923.9	0.3	15.5
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2023	(2.2)	
rata inflației IPC	Aug-2023	9.69	
rata șomajului	T2 2023		3.80
rata de dobândă de politică monetară	din 20-Iun-2023		6.00

Sursa: BNM, BNS, Bloomberg

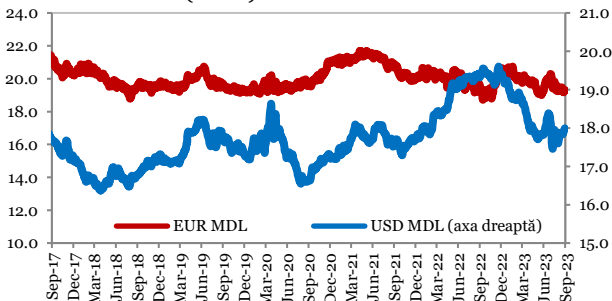
evoluția PIB-ului (% an/an) sursa: BNS

prețurile de consum (% an/an) sursa: BNS

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.